

Zornička

březen

2011

Výrobek z keramické dílny uživatelů ÚSP Chrlice

Časopis obyvatel ÚSP pro zrakově postižené
v Brně-Chrlicích

Obsah březnového čísla:

- *Něco o přicházejících Velikonocích*
- *Novinky ve světě nevidomých*
- *Akce v březnu, Gratulace, Vzpomínka*
- *Tuřanský folklor*
- *Rodný kraj od Oldy Ježka*
- *Maškarní ples a poděkování od pozvaných hostů*
- *Když se nás kuželky bojí*
- *Hospodaření Nadačního fondu Slunečnice*

Nadační fond Slunečnice byl zřízen zřizovací listinou ze dne 3.12.1997 za účelem zlepšení životních podmínek těžce zrakově postižených uživatelů ÚSP Chrlice a za účelem prohloubení péče o ně.

Sídlo : BRNO-Chrlice, Chrlické náměstí 2, 643 00 Brno

IČO: 66 59 67 85

telefon : 545 558 130, 545 558 131

Číslo účtu Nadačního fondu Slunečnice: 215846214/0300.

Na tento účet lze posílat peníze převodem, nebo vkládat na účet u všech poštovních spořitelén a pošt, kde poradí, jak peníze na tento účet vložit.

Každý sponzorský dar je ošetřen smlouvou.

Hospodaření NF Slunečnice v roce 2010

Předsedkyní Nadačního fondu Slunečnice je JUDr. Margita Dostálová

Na správnost hospodaření dohlíží Kateřina Musilová

Zaměření činností v roce 2010

- přispívat na rehabilitační pobyty uživatelů ÚSP Brno-Chrlice
- přispívat na kulturní rozvoj uživatelů ÚSP Brno-Chrlice
- přispívat na sportovní vyžití uživatelů ÚSP Brno-Chrlice

Zdroje příjmů

- dary občanů, podnikatelů a organizací, úroky z účtu

Pracovníci

- veškerá činnost NF byla zabezpečována členy správní rady bez nároku na odměnu

Majetek

- Nadační fond „SLUNEČNICE“ obhospodařuje finanční prostředky na účtu vedeném v Československé obchodní bance, a.s., Poštovní spořitelny.
- Veškeré předměty, zakoupené nadačním fondem, byly určeny pro Ústav sociální péče pro zrakově postižené v Brně-Chrlicích a byly tomuto ústavu předány.

Přehled dárců finančních darů :

Komfort, a.s., MČ Chrlice, město Modřice ,

paní Pavlíková, Milan Vodstrčil, RNDr. Leoš Sklenář, Cyril Kopřiva, MUDr. Roman Flašar,

PhDr. Dana Linkeschová, CSc., Mgr. Pavla Zálešáková, paní Růžena Polanská a dva anonymní dárci.

<u>Celkem finanční dary v hodnotě</u>	<u>132 244,- - Kč</u>
<u>Počáteční zůstatek k 01.01. 2010 :</u>	<u>215 508,79Kč</u>
<u>Příjmy celkem</u>	<u>132 821,37Kč (včetně pokladní hotovosti)</u>
<u>Výdaje celkem (akce, pobyty, rekreace)</u>	<u>99 628,-- Kč</u>
<u>Konečný zůstatek celkem k 31.12.2010 :</u>	<u>248 702,-- Kč (zaokrouhleno)</u>

Přehled akcí, na kterých bylo použito peněz z finančních darů:

Pobyt uživatelů Velké Losiny, Sportovní hry Tloskov, Rekreační uživatelů Chorvatsko, Rekondiční lyžařský pobyt naší uživatelky, Den otevřených dveří, akce Chrlická liga, sportovní hry Chrlická žaba, rekreace uživatelů Mílovy (Vysočina), Maškarní ples uživatelů a Chrlický slavík.

Celkem finanční výdaje činily: 99 203,--Kč
(zůstatek s pokladní hotovostí)

Poděkování patří všem, kteří finančním darem pomohli našim nevidomým, ale také všem ostatním, které jsme jmenovali v minulém čísle Zorničky a kteří nám darovali hmotné věci. Jako nový sponzor se letos k nám připojuje firma Preciosa – výrobce korálků. Srdečné díky posíláme touto cestou i jim.

Oldřich Ježek

Jsem Olda a pocházím ze Zlína. Kdysi se jmenoval Gottwaldov. Když jsem byl pověřený, napsat něco o svém rodném městě, napadla mě spousta věcí, o kterých bych mohl napsat.

Vzhledem ke svému věku nemám ještě tolik zážitků, ale přece jen několik slov věnuji svým spolubydlícím i ostatním lidem, kteří rádi čtou vzpomínání na rodný kraj.

Má školní léta jsem prožil na ZŠ pro nevidomé v Brně na Hlinkách, dnes je tato škola spojena s mateřskou a střední školou a zasahuje až do ulice Kamenomlýnská. Za mých dětských let to bylo vše zvlášť.

Naučil jsem se ve škole trochu Brailla, pomalu se v něm budu zdokonalovat, ale mám k dispozici PC a zde jsou daleko větší možnosti. Mám rád svižnou hudbu, tak si rád stahuji nejrůznější písničky. Velmi rád si s někým povídám o životě, o zážitcích a hledám stále nové kamarády. Díky počítači mám již dva roky dobrou kamarádku, se kterou jsem na skypu velmi často. Bydlí v Kyjově, ale přes PC máme k sobě velmi blízko.

Chtěl bych se zmínit o ulici Jižní svahy, tam jsem bydlel jako dítě. Když jsem chodil do školy, měl jsem zde jednoho kamaráda. Velmi jsme si rozuměli, byl také nevidomý, jmenoval se Michal. Zažili jsme spolu spoustu legračních příhod. Přiznávám se, že jsem někdy zlobil, vlastně zlobili jsme společně.

Vozil jsem si na internát, který byl kousek od školy, magnetofon a dělali jsme různé legrace. Nahrávali jsme se navzájem, házeli jsme pantoflem o zeď, abychom slyšeli, jak se zvuk odráží od zdi a jak to působí v magnetofonu.

Někdy jsem byl i trochu agresivní, protože se mně děti posmívali kvůli mému zdravotnímu stavu. Jindy zase zesměšňovali mé jméno. Ježek je totiž krásná možnost, jak se mu různě posmívat.

Odcházel jsem odsud v roce 1989. I když tam nebylo vše pozitivní, rád se ve vzpomínkách vracím již kvůli svému kamarádovi, který mi zmizel.

Náš Zlín je znám výrobou bot snad po celém světě. Tomáš Baťa a jeho tradice se drží dodnes, hlavně to byl podnikatel, který vždy dbal na to, aby všichni byli spokojení a ceny obuvi byly dostupné.

Ve Zlíně naleznete zoologickou zahradu, filmové ateliéry a spoustu obchodů, které ale nejvíc vytlačují hlavně velké hypermarkety. Je zde spousta typicky baťovských domů, které byly postaveny pro dělníky pozdějšího Svitlu.

Máme i spoustu hotelů, nejznámější je hotel Moskva, kde se pořádají různá setkání a příležitostní akce.

Kdysi byl ve Zlíně velký podnik pod názvem Rudý říjen Gottwaldov. Bylo zde pro tento závod i učiliště, které neslo jméno Kolektiv Emila Zátópka. Podnik s prastarým názvem

Barum se po revoluci opět přejmenoval a jeho pobočka v Napajedlích a Odrách se každá stala samostatnou organizací.

Před půl rokem jsem přišel do ústavu pro nevidomé a jsem tady rád. Pracuji v dílnách, mám rád práci s hlínou, takže vyrábím věci z keramiky: misky, vykrajuji různé tvary formičkami na cukroví, ty se pak lepí na nějaký motiv a vytvářejí pěkné dekorace na zeď. Trochu mi pomáhá paní Pavla.

Před několik dní jsem byl na plese, který se mně velmi líbil, dokonce jsem si zatančil a měl jsem masku sultána. Vzhledem k tomu, že jsem dost vysoký, vyčníval jsem nad davem a doufám, že si mne všimli! Mezi lidmi jsem velmi rád.

Široké okolí Zlína má spoustu pamětihodností, ale o tom až zase v jiném vzpomínání na rodný kraj.

Maškarní ples

Leopold Brückner

Handicap klub Brno s velkou vděčností přijal pozvání na maškarní ples. Celkem nás tam bylo 5 aktivních členů HKB. Snažili jsme se přinést malý kamínek do tradičně velkolepé mozaiky organizované ÚSP Chrlice.

Představovali jsme nakonec sportovní pár ve složení paní Buráňová a Brückner a v pravdě byl to opravdu jen střípek v bohaté a pestré plejádě historických a pohádkových masek. Byla to pastva pro oči a srdce z toho radostně jásalo. Jako zkušený, praktický člověk si velmi vážím a oceňuji obětavou práci celého týmu pracovníků.

Co říci na závěr?

Někdy mě velmi mrzí to, co tak často zakořeňuje v našich myslích. Mám tam jít, nebo mám raději zůstat doma? Co tam budu dělat? Neváhej, jdi tam! Budeš mile překvapený, je tam pro tebe místo a čekáme tě. Naplníš se radostí z pohybu, hudby, neformální setkání s lidmi je také pohlazení pro duši.

Foto ing. Brückner

Chci Vám tímto moc poděkovat za pohoštění a příjemné chvílky v pátek 11.3.2011 na plese. Je úžasné, jakou atmosféru vždy dokážete vykouzlit. Příjemný byl program i návštěva paní Marcely Vandrové z Českého rozhlasu, kterou často a ráda poslouchám.

Pavla Putnová

Ples

O tom, jak to vlastně bylo, přináší již tradičně článek
PhDr. Markéta Běhalová:

Bylo jaro, vlastně ještě takové předjaří. Právě tehdy jsme v ústavu pořádali ples. Míváme ho touto dobou rok co rok. Určitě bude zase krásný, možná i takový, jako byl v pohádce o Popelce, kdoví. Necháme se překvapit. Začátek byl docela prozaický. Pavel s Ondrou zdobili sál. Přistavili žebřík, napínali šňůry, nafukovali balonky.

Práci to dalo, ale nakonec byl sál vyšperkovaný, celý zářil, skvěl se v nádherném rouchu, hýřil veselými barvami, nejrůznějšími pestrými ozdobami.

Naši tanečníci v předstihu nacvičovali tanečky v rytmu country. Na bále se pak předvedou v kovbojských kloboucích, se šátečkem kolem krku, pánové budou mít rifle, děvčata sukýnky. Jejich slavnostní předtančení zahájí ples. Věra Provazníková tu byla jako doma. Tanečky, i s dalšími pomocnicemi, průběžně nacvičovala.

V dílně pracovaly šikovné ruce děvčat. Vyráběly masky. Nebyly sice zlatem, perlami, ani drahokamy posázené, možná nebyly ani tak výstavní a exkluzivní jako ty, které jsme půjčovali z Národního divadla Brno, ale pro nás měly velkou cenu. Lidé, co je zhotovovali, vložili do nich něco, co se nedá penězi zaplatit: nápad a dobrou vůli. Chtěli obyvatelům vyhovět, aby měli něco osobitého, přiložili ruce k dílu, střihali, šili, zdobili, aby jejich nositelé byli spokojeni a dobře naladění.

Ples nemůže být bez jídla a pití. Další pracovitě ruce zajišťovaly do kantýny nejšťavnatější, nejkvalitnější debrecínské párky. Zavoněl čerstvý chléb, rohlíky, nescházela káva, limo. Pro zájemce bylo i víno a pivo. Paní Kolečková napekla výtečné cukroví. Na každého se dostalo. Cukroví bylo samý ořech, čokoláda, želatina, kousky broskví. Byly toho plné tácy, jen aby se na všechny dostalo. Tak byla paní Kolečková starostlivá, tak lidem přála.

Vašek sháněl pravé domácí víno, takové, co je plné sluníčka. Též ho dovezl. Pivo jsme koupili u našeho pana kantýnského Wagnera.

Paní Janáčková připravovala tombolu. Sponzoři byli štedří, jen aby byla tombola hodně bohatá. Paní Putnová a paní Kolečková upekly dorty - jeden krásnější než druhý. Jeden byl ve tvaru knihy, druhý byl kulatý, sladounkými květy a ornamenty zdobený. Lístičky byly z pravé čokolády. Dorty byly v tombole určitě jedny z nejlákavějších cen.

Přivítali jsme mezi sebou hosty z Úřadu městské části Brno-Chrlice, bývalého starostu, hosty ze SONS Kyjov, SONS Brno, ze stacionáře neslyšících, ze Zámečku ze Střelic, naše bývalé obyvatele Karabcovi, rodinné příslušníky, hosty ze Zlína, Uherského Hradiště. Slovo dostal i starosta MČ Brno Chrlice Ing. Petr Mandelík, PhD. Přivítali jsme i dalšího milého hosta z Českého rozhlasu Brno. Byla to PhDr. Marcel Vandrová. Za chvíli se také ujala slova. Její účast pochopitelně „pozvedá“ úroveň každé akce, byť by byla sebemenší a co teprve takový ples!

Nadešla slavnostní chvílka. Ples vypukl. Tak jako loni hrála a zpívala kapela JAM- Markéta Kučerová, Jan Buchta. Bez kapely by ples vůbec nemohl být. Jsme vděční, že celé to odpoledne, celý podvečer hráli a zpívali bez nároku na honorář.

Velkým oživením plesu bylo vystoupení dua z tanečního a stepařského studia NO FEET. Někteří jsme se snad poprvé setkali s živým stepem, stepem „naostro“, tváří v tvář. To bylo něco! Děvčata tancovala step. Ale jak!! I ti, co nevidí, cítili, že děvčata mají rytmus v těle, že v nich hraje každá žilka. Takový cvakot! To teda bylo! To nešlo neslyšet, nevnímat! Byly to jejich okované boty, které vydávaly ony fascinující zvuky. Bylo to úžasné zpestření. Také moc děkujeme.

Najednou do sálu začaly vstupovat tajemné postavy. Vše začínalo být jako z filmu. Byli tu indiáni a kovbojové. Přišli asi z dalekých préríí. Do toho přicházeli mušketýři, knížata. Ale to nebylo všechno. Kráčelo tu páže, vlastně bylo jich tu hned několik. Pan král měl na sobě hermelínový plášť. Koruna na hlavě zdůrazňovala jeho vznešený původ a majestát. Vypadala jako ze zlata.

Z ruských pohádek, kde se vzala, tu se vzala, byla tu Nastěnka a Ivánek. Ivánek byl urostlý jako jedle. Nastěnka vedle něho zářila, tvářičky jí zčervenaly radostí. Spolu protancovali celý bál. Ze světa křehkých něžných bytostí vstoupila mezi nás víla Větrůvka. Rozevláté, dlouhé, zlaté vlasy jí splývaly až k pasu, i šat měla vzdušný, nadýchaný.

Na plese je opravdu možné všechno. Nescházela žabka. Možná to byla zakletá princezna anebo carevna. Možná se najde nějaký mládenec. Pohádky přece mívají šťastný konec!

V průvodu, v krásném turistickém rouchu kráčel tramp, i babka kořenářka tu byla a načisto živá, nefalšovaná. V jejich doprovodu kráčela paní, samá urozenost. Byla to vážená paní Kašparová. Modré oční stíny jí moc slušely. Pro případ, kdyby bylo zapotřebí, byl tu i doktor z ORL- jmenoval se Dr. Horák. Lékaři jsou potřební všude, ani ples by neměl být výjimkou. Z dalekého Orientu zavítal k nám i vzácný maháradža. Na hlavě měl stočený turban. I oděv podtrhoval jeho urozenost. Náhle se ozval šelest, zvuk připomínal cinkání nějakých drobounkých penízků. To byla břišní tanečnice. Byla krásná, tak jako v té pohádce

Tisíc a jedna noc. Mihla se jako vánek. Pomáhala v obsluze. Neslýchané, kdo to kdy viděl! Ale bylo to tak. Nakonec i Turek se

ujal fotografování a zvládal to bezvadně.

A tak se tu procházely další a další postavy.

Úplná všehochuť.

Nescházel tu ani Jožin z bažin, říkal to podobně jak Mládek, že je „v zahraničí známý též pod jménem Helmudt von Sajrajt“. Zavítal k nám poprvé.

Tváře měl černé, oči uhrančivé, celý zjev působil podmanivě.

Při pohledu na něj se nám tajil dech. On se však choval velmi přátelsky, vyzýval dokonce k tanci. Tak jsme se osmělili.

A tak čas plynul. Lidé tancovali, bavili se, radovali, příjemných chvil si užívali. Ale všechno má jednu svůj konec, i ten ples. Mnohé dal. Možná i on nám děkoval. Skončila jedna jeho pohádka. Byla krásná. Určitě budeme na ni vzpomínat. Za rok se budeme těšit zas.

manželé Klemmerovi

Děkujeme všem, kteří poskytli do tomboly sladkosti, různé dárkové předměty, kosmetiku a postarali se o občerstvení uživatelů i návštěvy.

Byli jimi:

Cukrářská výroba I. Kolečková, paní Putnová, JASO, paní Starečková, paní Hajmanová, Ing. Kučera, paní Šafáříková, JUDr. Dostálová, MČ Chrlice.

Děkujeme i studentkám a rekvalifikantkám za pomoc při přípravě akce a na akci samotné.

Za částku, kterou jsme obdrželi hotově na plese od dvou návštěvníků, budou napečeny perníčky na Velikonoce pro naše uživatele.

Akce březen

- Vystoupení pěveckého sboru Naděje v Kanicích, Nových Hvězdlicích a v Rousínově
- Hudební dýchánky v Technickém muzeu
- Ples ve velkém sále
- Večerní koncert na Hudební fakultě JAMU
- Milostné básně - recitační pásmo - básně ze sbírky Bez konce láska je, recitovala slečna Lenka Řehánková
- Vernisáž výstavy v TM v Brně
pod názvem Na cestě k samostatnosti. Výstava byla věnována 20.výročí Tyfloservisu
- Besídka žáků ZŠ, MŠ Chrlice k MDŽ
- Rozhovory nad Biblií a mše církve římsko katolické v kapli

Kromě kulturních a společenských akcí se nabízí našim uživatelům po celý rok tyto aktivity:

- pracovní terapie
- četba denního tisku a beletrie, odpolední zpěv, taneční hodiny, muzikoterapie, poslechová terapie
- cvičení paměti seniorů a hluchoslepých
- výuka znakového jazyka pro hluchoslepé a neslyšící
- vaření ve cvičné kuchyňce, výuka prostorové orientace
- psaní na kancelářském stroji, psaní a čtení Braillova písma, nácvik Lormovy abecedy
- kuželky v Telnici, ruské kuželky na nádvoří, plavání v krytém bazénu v Blučině, show-down, jízda na dvojkole, cvičení v tělocvičně (používání posilovacích strojů), střelba z laserové pistole,
- poradenství, kompenzační pomůcky, rekvalifikace s užíváním ZOOM programů na PC

Dověděli jsme se...

V USA vědci dělali pokusy se slepou myší, která díky své slepotě nedokázala vyjít z uzavřeného otvoru určenou cestou ven. Myši stačilo vstříknout do sítnice bílkoviny, začala reagovat na světlo a mohla se dostat určeným otvorem ven z labyrintu.

Věda, která se touto otázkou zabývá je velmi mladá a nazývá se optogenetika. Opírá se o skutečnost, že bílkoviny jsou citlivé na světlo a lze je zavádět do buněk. Použitá technologie nemusí být aplikovaná jen u nefunkční sítnice, ale později si troufají vědci zkoumat touto metodou i prostředí mozku a léčit např. Parkinsonovu chorobu.

1. března v Mahelově knihovně Jiří Maršálek, těžce zrakově postižený autor knih, křtil své dílo. Nebyla to však jeho první kniha, napsal již mnoho jiných: Humorné příběhy, Když človíček blázní a další.

Za touto akcí musí vždy stát někdo, kdo pomáhá. TyfloCentrum bylo zprostředkovatelem akce a kromě ní se chystá spousta dalších.

Pro nás je již známá zahrada Pod smrkem v Králově Poli. Tam se bude konat 18. dubna setkání nevidomých, kteří opět budou poznávat materiály, absolvovat stezku jarních bylin a čeká je zde mnoho aktivit.

O Velikonocích se chystají pro nevidomé velikonoční dílny. Pečení dobrot, ruční výroba nějakých malých dáreků pro své bližní apod.

Proč se vlastně slaví Velikonoce

Blíží se velikonoční svátky. Každý je vidí trochu jinak. Děti už ve čtvrtek nemusí do školy, jsou velikonoční prázdniny. Dospělí mají o jeden den delší víkend. Před svátky se musí uklízet, čistit okna, daleko více nakoupit, aby bylo všechno, jak má být. I s velikonoční nádivkou, malovanými vejci, pečenými bochánky a beránky. Takhle se asi nejméně těší na svátky hospodyně, zvláště ty zaměstnané. Ale víme asi všichni, že Velikonoce jsou na prvním místě svátky křesťanské.

Vánoce byly oslavou narození Ježíšova v Betlémě. Velikonoce nám připomínají utrpení, smrt a vzkříšení Ježíše Krista. To je ten skutečný obsah velikonočních svátků, proto se Velikonoce začaly slavit.

Připomeňme si několik faktů podle Bible. Před Velikonocemi Kristus vjíždí do Jeruzaléma po způsobu izraelských králů na oslátku. Lidé jsou nadšeni, provolávají: Hosana, králi izraelský. Ten týden před Velikonocemi se nazývá Svatý týden. Ve čtvrtek večer před Velikonocemi, na Zelený čtvrtek, slaví Ježíš se svými apoštoly večeři na rozloučenou. Snad mnozí znají slavný obraz Leonarda da Vinci, Poslední večeře Páně. Jidáš odchází od stolu, aby Ježíše za 30 stříbrných peněz zradil. Při večeři Ježíš myje apoštolům nohy a předává jim své velekněžské poslání. Po skončení poslední večeře odchází Ježíš do Getsemanské zahrady s několika apoštoly, aby se modlitbou připravoval na svou oběť na kříži.

Sem přivádí Jidáš vojáky, Ježíš je spoután a odveden. V pátek před Velikonocemi, na Velký pátek ráno, je Ježíš odsouzen Pontským Pilátem za velkého nátlaku lidu na smrt ukřižováním. Zbičovaný Ježíš jako odsouzenec k smrti nese kříž za hradby Jeruzaléma na místo poprav, na Golgotu. Zde asi tři hodiny, přibitý na kříži, umírá. Ve tři hodiny odpoledne vydechne naposled.

Ještě do západu slunce je mrtvé Ježíšovo tělo sňato z kříže a uloženo do hrobu. V sobotu je klid. Mrtvé tělo Ježíšovo odpočívá v hrobě, u hrobu stojí vojenská stráž.

Přichází nedělní ráno, třetí den od smrti Ježíšovy. A všechno je jinak. Časně ráno přicházejí ženy ke hrobu. Kámen je od hrobu odvalený, hrob je prázdný, vojenská stráž zděšeně prchla. A živý, vzkříšený Ježíš se zjevuje Marii Magdalské, apoštolům a jiným učedníkům. A lidé uplácí vojenskou stráž, aby řekla, že v noci ukradli mrtvé tělo jeho učedníci.

Za dalších padesát dnů jdou apoštolové do ulic Jeruzaléma a zakrátko do ostatního světa a hlásají lidem: Pán vstal z hrobu. A církev tak činí dodnes.

Požehnané Velikonoce přeje Ing. Kučera

Ne právě domácí mazlíček

Kdo z nás nebyl v zoologické zahradě a neobdivoval líně se povalující savce nebo ukřičené překrásně zbarvené papoušky?!

Za chovem všech těchto exotických zvířat je mnoho práce, ale hlavně je podmíněn hlubokou znalostí jejich života a potřeb.

Chov exotických savců je dokonce vyučovací předmět a součást studijního programu zootechnického oboru - speciální chovy. Nechovají se však jen v zařízeních typu ZOO, ale také v prostředích soukromého charakteru. Jedním z nich je místo nedaleko Borovan jménem Dvorec. Zde byla na počátku iniciativa pana Ambrože soustředit zvířata do výběhu uprostřed přírody.

Nedaleko odsud je další zahrada o něco rozlehlejší. Jde o Oboru u Hluboké n. Vltavou.

Ať je to ta či ona zahrada, celá řada chovu jejich obyvatel i domácíky chovaných živočichů spadá do podmínek mezinárodní úmluvy o dovozu a vývozu ohrožených druhů volně

žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Každý i domácí mazlíček, který se jako druh nachází v tomto seznamu, musí mít na svoji existenci platný doklad.

Jen velmi těžko bychom našli mezi domácími mazlíčky lišku.

Rudolf Těsnohlídek jí sice vdechl lidskou duši a dal jí možnost mluvit lidskou řečí, ale není tak lehké ji do domácího prostředí sehnat a vůbec umístit. Proto si o ní řekněme alespoň pár slov.

Liška je relativně štíhlá psovitá šelma s krátkýma špičatýma ušima a dlouhým tlustým ocasem. Stavbou těla a lebky se liška neliší od slabšího psa. Tělesná váha značně kolísá, udává se rozpětí 4 až 10 kg. Samici od samce lze velmi těžko poznat.

Je rezavé srsti na většině těla, nohy a uši na konci černé. Kromě této barevné kombinace se v přírodě běžně vyskytují ještě dvě další formy - stříbrná a černá. Trvalý chrup má 42 zubů. V době rozmnožování se o jednu lišku uchází několik samců a toto soupeření bývá doprovázeno zápasy.

Na začátku března jsme uviděli plakát, který zval na „Tuřanké vostatke“. Lidé z Tuřan velmi dobře ví, o co jde a jistě se několik let po sobě šli podívat.

My jsem letos tu krásu zdobenou místními kroji viděli poprvé.

Nepozval nás sice nikdo na ty hody domácí, ke stolu, ale to nám vůbec nevadilo, protože bylo venku tak veselo, že ihned po vystoupení z autobusu jsme spěchali za průvodem, který se řadil v Sokolovně. V lokále bylo veselo, popíjela se slivovička a tolik voněla, že se nedalo odolat. Pak se průvod seřadil a procházel přes celé Tuřany.

Hudba hrála a mnoho lidí přijelo, stejně jako my, z jiných částí Brna, aby se podívali.

I když zima trochu zalézala pod kabáty, stále jsem šli všichni za průvodem.

Ten se sem tam zastavil, muzika spustila taneční rytmus – a krojované dívky a chlapci uprostřed silnice tančili a zpívali. Celou organizaci měla na starosti naše dobrá známá paní Ivana Kolečková, která pro nás napsala o této akci několik slov:

Tuřanské vostatke

Ivana Kolečková

„Vostatke“ v Tuřanech mají dlouholetou tradici. Krojovaná chasa se baví po tři dny. V sobotu je zábava s tradičními tanci, děvčata jsou nastrojená v tzv. pracích sukních a v "půlkách". V neděli se průvod vydá vyzvednout třetího stárka a před jeho domem zatančí pro oko všech přihlížejících. V pondělním rádnění masek po dědině se doposud zachovala jistá "rozvernost". Za našich předků bylo maskám dovoleno téměř vše a co sedláci neměli uvázané, přibité nebo schované, měly právo masky sebrat pro vlastní potřebu. Byla to většinou drůbež, nebo uzené, cokoli k pití co ukořistily.

V dnešní době, už si nikdo nedovolí něco odnést jen tak, takže se bujarost uskrovnila na pouhé malování rtěnkou a řádné navonění pečlivě vybranými deodoranty. V pondělí večer mají "právo" tuřanský "babe", na zábavě řadí masky a také se pochovává basa, která ve svých litaniích na přítomné nenechá na nikom nit suchou. Hody i Vostatky pořádá Tělocvičná jednota Sokol Brno-Tuřany společně s krojovanou chasou, která si v roce 2009 při Sokole založila Národopisný soubor Ferdinanda Volka. Letos si na nedělní odpoledne nacvičili členové Národopisného souboru Ferdinanda Volka při Sokole Brno-Tuřany obnovený tanec "tuřanská mazurka", který se zde tančil naposledy v poválečných letech. V pondělí masky ráno pokácí máju a vyrazí do ulic. dříve se chasa převlékala za symbolické

masky, které představovaly dění v obci. Objevoval se tedy obecní policajt, zámecký pán, ženich s nevěstou, vodníci, baba s nůši a hlavně medvěd se svým krotitelem. Dnes jsou masky především pohádkové bytosti moderní doby.

Vzpomínka

oznamujeme, že nás navždy opustila paní Dagmar Šromová ve věku 83 roků. Byla manželkou Leopolda Šroma, chrlického rodáka, letce, o kterém byla napsána kniha „Leopold Šrom - stíhací eso na západní a východní frontě“. Křest knihy se uskutečnil v novém sále za účasti paní Šromové, hejtmána Stanislava Juránka a autorů knihy. Na tuto významnou událost ráda vzpomněla paní Šromová ve svých dopisech adresovaných vedení MČ.

Odešla jsi, jak si to osud přál, v našich srdcích a vzpomínkách zůstáváš dál.

Ing. Vladimír Kučera

Když se nás kuželky bojí

Jitka Kozumplíková

Je odpoledne 22. března, jaro první den dokazuje svými paprsky přítomnost a celou příjemnou atmosféru dokreslují tóny, které vyluzuje kytara Václav Kovářika.

Diváci utichají a někteří z nich dychtivě čekají na vyhlášení svého jména. A právem. Po celou zimní sezónu se snažili být těmi nejlepšími. A přesto, že jsou mnozí z nich zařazeni v kategoriích nevidomí, úspěchy mají. Divák, který je vidí jen nahodile, určitě ustrne nad tím, co nevidomí svou pevnou vůlí a snahou dokáží.

Dnes také, podle již zavedených pravidel, budou dostávat ceny a diplomy spolu s putovními poháry v disciplínách: kuželky, ruské kuželky a stolní ruské kuželky. Poslední disciplína byla určena pro naše seniory, kteří se nemohou vydávat na delší cesty z ústavu, ale mají také soutěživého ducha.

Naše zimní zápolení skončilo a na dnešním vyhlášení vítězů III. ročníku Chrlické ligy 2010/11 se uvidí, kdo se snažil nejvíce. Úžasní byli všichni už jen proto, že se účastnili, měli chuť sportovat a odvahu do toho pořádně uhodit.

Pozvaní hosté, pan starosta Ing. Mandelík, paní Mgr. Šárka Kašpárková a pan Jiří Hrazdíra, správce Orlovny Telnice, kde největší část naší ligy probíhala, dostali čestný úkol. Rozdávali ceny vítězům.

Na stolech byly rozloženy diplomy a dárky pro první tři umístění a kromě toho na podstavci se leskly putovní poháry, na kterých již potřetí přibyla cedulka s vyrytým jménem vítěze. Podstavce putovních pohárů jsou v tuto chvíli zaplněny, co dál?

Necháme se překvapit příští rok...

Paní Kašpárková moderovala se mnou a byla zde u nás již podruhé. Velmi mile a s radostí přistupovala ke svěřené činnosti. Na úvod řekl každý z představených hostů několik slov divákům a sportovcům a než pan starosta před koncem odešel, velmi příznivě zhodnotil práci a výsledky všech a sdělil, že se mu celé odpoledne velmi líbilo.

Přispěl k tomu i zpěv a známé melodie, o které se postaral pan Kovářik. Strhl svým zpěvem diváky, nejvíce však Zdenku Buránovou, která od stolu vstala a začala při jeho hře tančit. Nezbylo nic jiného, než jen jí věnovat jednu píseň, která byla

„šitá na míru“, protože Každé ráno na piáno.... hraje i naše Zdenička.

Komu dřív děkovat za takový zážitek? Řekla bych, že naprosto všem, kteří s námi v sále byli, ale i těm, kteří se snažili udělat radost výhercům a při loučení i našim hostům.

Než borci kuželny, kteří se účastnili III. ročníku Chrlické ligy dají putovní poháry k vystavení do vitríny ústavu, mohou se jimi chlubit na svých poličkách doma.

Takže ještě jednou touto cestou děkuji sponzorům akce, všem kolegům a kolegyním za přípravu akce a za pomoc přímo na akci, našim vzácným hostům, kteří si udělali chvíli čas a přišli se na nás podívat, předat dárky a potěšit slovem obdivu.

Děkuji za hudební vstupy na vysoké profesionální úrovni, za filmování a fotografování a všem, kteří mně pomáhali. Jsem jim za to vděčná.

A nyní naši výherci:

Kuželky v Telnici v kategorii slabozrací:

1. Silvie Vymazalová
2. Alena Ryšková
3. Karel Klimosz

v kategorii nevidomí:

1. Vilém Hašek
2. Pavel Paták
3. Jaroslava Nechutná

Ruské kuželky v kategorii slabozrací:

1. Vlastimil Srněnský
2. Lýdie Krátká
3. Eva Dvorská

v kategorii nevidomí:

1. Petr Gregovský
2. Vladimír Blažek
3. Oldřich Ježek

Stolní ruské kuželky pro naše seniory:

Dvě první místa byla určena záměrně, protože tato disciplína je pro nevidomé obzvláště těžká.

1. Eva Millerová	1. Ludmila Berková
2. Anna Pirochtová	
3. Jaroslava Greiffenegová	

Letošní cenu **sportovec roku** převzali:

za slabozraké Marie Jašková
za nevidomé Michael Hanák

Dlouho jsme přemýšleli nad otázkou, koho vyznamenat **skokanem roku**. Vzhledem k úžasným nápadům a jejich realizaci jak na Chrlické žabě, tak i dnes při doplnění cen o krásné keramické kuželky, jsme ujištěni, že tato cena právem náleží panu Viktoru Hlaváčovi.

Přemýšleli jsme, jakou cenou ho obdařit. Nápad přišel z dílen, a tak si pan Hlaváč za skokana roku odnesl z podia krásnou vypletenou láhev v podobě kuželky, symbolu dnešní akce.

Musím srdečně poděkovat kolektivu lidí, kteří tuto akci se mnou připravovali rádi a s ochotou.

Sponzorsky se na cenách podílely firmy i jednotlivci:

HEDVA, Jarmila Fialová, MAKRO, SPAR, Pavla Putnová, JASO

Pro chvílku dobré nálady

Francouzka, Němka a Češka se baví o tom, jak doma zatočily s manželem.

"Já jsem mu řekla a od pondělka budeš vařit! No a za týden jsem viděla, že to zabralo."

Němka: "Já mu řekla Hansi, od pondělka budeš vařit a uklízet a za týden jsem viděla, že začal."

Češka:

"Já mu řekla Pepo, od pondělka budeš chodit nakupovat, vařit, prát, žehlit a uklízet! No a za tři dny jsem začala vidět na levý oko."

Někdo

Bavili se dva chlapi a ten jeden se toho druhého ptal, jestli doma myje nádobí.

"Já?! Já! Nádobí?! Já jsem doma NĚKDO!"

"Jakto?"

"No, manželka vždycky přijde domů a říká:

"Někdo by měl vynést koš... někdo by měl dojít nakoupit..."

Všem, kdo nám pomáhají patří náš velký dík.

MAKRO BRNO * SPAR * HOTEL BW INTERNATIONAL BRNO * ÚMČ CHRILICE * LÉKÁRNA CHRILICE

JUDr. M. Dostálová * Růžena Polanská * Pavla Putnová * Ivana Kolečková* Deratizace Bauerová
Mgr. Pavla Zálešáková * MUDr. Roman Flašar * RNDr. Luděk Sklenář

